

Brána k vedeckému poznaniu otvorená I. – IV.

Brána k vedeckému poznaniu otvorená je výročná celoslovenská konferencia s medzinárodnou účasťou, ktorá sa každoročne koná pod záštitou ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR.

Podujatie je organizované v rámci implementácie národného projektu NISPEZ¹, realizovaného v rámci Operačného programu Výskum a vývoj (VaV). Primárnym cieľom konferencie je pred odbornou verejnosťou a pred VaV pracovníkmi, ktorí sú cieľovou skupinou projektu, prezentovať jeho aktivity, dosiahnuté výsledky a výstupy. Počas jednotlivých ročníkov boli postupne prezentované aktivity 1.1, 2.1, 3.1 a 4.1. Prvé tri priamo súvisia s elektronickými informačnými zdrojmi (EIZ) – či už svetovými alebo slovenskými. A práve problematika EIZ je hlavným tematickým zameraním konferencie – od centralizovaného zabezpečenia prístupov k nim až po vytváranie podmienok a hľadanie optimálneho modelu na ich efektívne využívanie a hodnotenie.

Z histórie podujatia:

Na **1. ročníku (27. 11. 2009)**, organizovanom ako seminár, sa pred odbornou a laickou verejnosťou podrobne predstavilo celé portfólio EIZ – sprístupňované v rámci projektu NISPEZ, gestori EIZ, systém komunikácie riešiteľského tímu aktivity 1.1, ale aj projekt NISPEZ samotný vrátane jeho štyroch špecifických cieľov.

Na **2. ročníku (18. 11. 2010)** konferencie sa prezentovala efektívnosť využívania EIZ za prvý rok existencie projektu NISPEZ, a to formou vyhodnotenia štatistik využívania EIZ a dotazníkového prieskumu. Zároveň boli predstavené aj nadstavbové nástroje na efektívnejšie využívanie EIZ obstarávané v rámci projektu NISPEZ (MetaLib, SFX a bX). Súčasťou konferencie bola prednáška zástupcu SNK v Martine o projekte Informácie pre inovácie, v ktorej sa hovorilo o skúsenostiach s riešením celoslovenského projektu, jeho výsledkoch a pod. Závety oboch podujatí patrili dodávateľom EIZ, ktorí dostali priestor na prezentáciu zaujímavostí a noviniek zo sveta EIZ, ale aj na prezentáciu svojich služieb a produktov.

3. ročník konferencie (**9. 11. 2011**) bol venovaný prezentáciám zameraným na jednotlivé špecifické ciele projektu bezprostredne spojené s problematikou EIZ: *Aktivita 1.1* – témou bolo zhodnotenie efektívnosti za prvé dva roky realizácie centralizovaného zabezpečovania prístupov k EIZ, porovnanie rokov 2009 – 2010, zhodnotenie celkového riešenia a návrh na optimalizáciu portfólia EIZ v roku 2011. *Aktivita 2.1* – vyhľadávací portál scientia.sk – aktuálny vývoj portálu, novinky, aktuality a plány do budúcnosti a pod. *Aktivita 3.1* – bola podrobne predstavená vízia a plány, čo sa už urobilo a na čom sa pracuje, aké bude postavenie databázy CEDAP² v rámci systémov o vede v CVTI SR a pod.

Na konferencii odzneli aj prednášky pozvaných hostí: zo Slovenska to bolo zhodnotenie efektívneho využívania EIZ jednou zo zapojených univerzít, z ČR vystúpil zástupca partnerskej inštitúcie Národní technická knihovna na tému NTK a jej miesto v zabezpečovaní EIZ pre používateľov v susednej krajine. Na záver zazneli prezentácie dodávateľov EIZ (novinky v oblasti EIZ u dodávateľov). V rámci podujatia mali účastníci aj možnosť navštíviť ich stánky a komunikovať s nimi a pod.

Tohtoročný **4. ročník** konferencie (**13. 11. 2012**) otvoril Štefan Chudoba, štátny tajomník MŠVVaŠ SR. Prednášky týkajúce sa jednotlivých aktivít viedli ich odborní garanti a odborní pracovníci projektu NISPEZ. *Aktivita 1.1* – Mária Žitňanská a Michal Sliacky predstavili **NISPEZ ako model efektívneho a optimálneho riešenia financovania prístupov k EIZ pre VaV na Slovensku**. *Aktivita 3.1* – téma **Budovanie databázy a portálového prístupu ku slovenským EIZ pre VaV** sa vo svojej prezentácii venovala Eva Králiková. V rámci *Aktivity 4.1* odznela prezentácia Juraja Nogeho a Danice Zendulkovej s názvom **SK CRIS – Informačný systém pre vedu a výskum**.

Program bol obohatený aj o prednášky pozvaných hostí, a to – zahraničný hosť **Srečko Bončina (National and University Library, Ljubljana)** v prednáške s názvom **Managing of e-resources within the COSEC consortium** predstavil, ako funguje konzorciálny nákup prístupov k EIZ v Slovinsku a aké sú v ich krajine skúsenosti s využívaním EIZ a pod.

Prednáška **Vedecké informácie, ako základný predpoklad vedeckej práce. Skúsenosti a perspektívy** domáceho hostia Karola Nemogu (Matematický ústav SAV), ktorý predstavil nielen skúsenosti pracovníka VaV s využívaním EIZ vo svojej každodennej práci, ale i skúsenosti s publikovaním vo vedeckých časopisoch a dotkol sa problematiky Open Access.

Tretiu časť podujatia tvorili už tradične prezentácie dodávateľov a vydavateľov EIZ pre projekt NISPEZ (novinky a trendy v oblasti EIZ). V rámci podujatia účastníci mohli navštíviť aj ich stánky, komunikovať s nimi a pod.

Podujatie končilo internou poradou všetkých zainteresovaných strán projektu NISPEZ – riadiaci a odborný personál projektu, gestori jednotlivých EIZ, kontaktné osoby za jednotlivé inštitúcie zapojené do projektu a dodávateľa EIZ. Na porade sa rokovalo o aktuálnych témach súvisiacich s riešením úloh projektu NISPEZ, ako aj úloh s centralizovaným zabezpečovaním EIZ do budúcnosti.

Všetky ročníky podujatia **Brána k vedeckému poznaniu otvorená** možno hodnotiť ako veľmi úspešné. K pozitívnemu hodnoteniu prispieva hlavne množstvo ohlasov po skončení podujatia, a v neposlednom rade aj každoročne zvyšujúci sa počet

¹ Národný informačný systém podpory výskumu a vývoja (VaV) na Slovensku – *prístup k elektronickým informačným zdrojom*.

² Centrálna databáza slovenských EIZ pre VaV a portálové riešenie prístupu k ďalším, parciálne spracovávaným elektronickým zdrojom.

Z PODUJATÍ

účastníkov. Rekordom je tohoročný počet účastníkov, ktorý prekročil číslo 170. PPT prezentácie prednášok, fotografie z jednotlivých ročníkov konferencie sú zverejnené na webovej stránke projektu NISPEZ. Prezentácia zahraničného hosta bola prezentovaná v angličtine, preto jej plný preklad v slovenčine uverejníme v ďalšom čísle časopisu *ITlib*.

Organizátori konferencie (odborný garant konferencie: PhD. Mária Žitňanská, organizačný garant konferencie: Mgr. Michal Sliacky) a projektový tím projektu NISPEZ budú pokračovať v konaní podobných odborných podujatí aj v budúcnosti.

Michal Sliacky

michal.sliacky@cvtisr.sk

Mária Žitňanská

maria.zitnanska@cvtisr.sk

